

POSTANOWIENIE

Dnia 19 marca 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Kazimierz Klugiewicz

w sprawie **S. J.**,
skazanego z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 148 § 1 k.k. i in.,
po rozpoznaniu w Izbie Karnej, na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.,
w dniu 19 marca 2025 r.,
kasacji wniesionej przez obrońcę skazanego
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Lublinie
z dnia 16 października 2024 r., sygn. akt II AKa 67/23,
utrzymującego w mocy wyrok Sądu Okręgowego w Lublinie
z dnia 30 grudnia 2022 r., sygn. akt IV K 218/22,

p o s t a n o w i ł:

- 1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną;**
- 2. zasądzić od Skarbu Państwa na rzecz adw. M. P. – Kancelaria Adwokacka w L. kwotę 1476 (tysiąc czterysta siedemdziesiąt sześć) złotych, w tym 23% VAT, za sporządzenie i wniesienie kasacji jako jego obrońca ustanowiony z urzędu;**
- 3. zwolnić skazanego od kosztów sądowych postępowania kasacyjnego i poniesionymi w jego toku wydatkami obciążyć Skarb Państwa.**

[J.J.]

UZASADNIENIE

W sprawie złożonej podmiotowo, wyrokiem Sądu Okręgowego w Lublinie z dnia 30 grudnia 2022 roku, sygn. akt IV K 218/22, S. J. został uznany za winnego tego, że:

1. w dniu 12 września 2021 roku w miejscowościach P., G., J., B. i S. w województwie [...] i na trasie między tymi miejscowościami, prowadził w ruchu lądowym samochód marki V. nr rej. [...], znajdując się pod wpływem środka odurzającego – substancji psychotropowej w postaci 3-CMC (3-chlorometkatynon) o stężeniu 105,7 ng/ml i pomimo wielokrotnego wydania przez funkcjonariuszy Policji poruszających się pojazdami służbowymi, przy użyciu sygnałów dźwiękowych i świetlnych poleceń zatrzymania tego pojazdu nie zatrzymał niezwłocznie pojazdu i kontynuował jazdę,

to jest występkę z art. 178a § 1 k.k. w zb. z art. 178b k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k., za który – na podstawie art. 178b k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. – wymierzono mu karę roku pozbawienia wolności; ponadto, na mocy art. 42 § 1a pkt 1 i § 2 k.k. orzeczono wobec oskarżonego zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych w ruchu lądowym na okres 5 lat, zaś na mocy art. 43a § 2 k.k. orzeczono od oskarżonego na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej świadczenie pieniężne w kwocie 6000 złotych;

2. w dniu 12 września 2021 roku w miejscowości B. w województwie [...] w celu zmuszenia funkcjonariuszy Policji sierż. szt. K. T. i st. sierż. J. B. do zaniechania prawnej czynności służbowej, polegającej na jego zatrzymaniu w związku z podejrzeniem popełnienia przestępstwa, użył wobec nich przemocy w ten sposób, że kierując ww. pojazdem pokonał policyjną blokadę zorganizowaną przez ww. funkcjonariuszy i omijając zagrażający mu przejazd radiowóz, skierował prowadzony przez siebie ze znaczną prędkością pojazd w kierunku stojącego obok radiowozu K. T., po czym przewidując możliwość pozbawienia ww. policjanta życia i godząc się na to, doprowadził do uderzenia ww. pokrzywdzonego przodem V., na skutek czego K. T. doznał obrażeń ciała w postaci rany ciętej potylicy, rany bocznej powierzchni lewego uda, złamania lewego łuku jarzmowego, złamania lewych

żeber X i XI, złamania prawego wyrostka poprzecznego piątego kręgu lędźwiowego, złamania kości krzyżowej po stronie prawej, złamania gałęzi górnych i dolnych obu kości łonowych, skutkujących naruszeniem czynności narządów ciała na okres przekraczający 7 dni, przy czym zamierzony przez S. J. skutek w postaci zgonu pokrzywdzonego nie nastąpił z powodu jego reakcji obronnej, zaś st. sierż. J. B. w wyniku gwałtownej zmiany pozycji ciała podjętej w trakcie opuszczania drogi w celu uniknięcia uderzenia przez pojazd marki V. doznał obrażeń ciała w postaci pęknięcia trzonu i rogu tylnego łąkotki przyśrodkowej prawego kolana, skutkujących naruszeniem czynności narządów ciała na okres przekraczający 7 dni,

to jest przestępstwa z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 148 § 1 k.k. w zb. z art. 224 § 2 k.k. w zb. z art. 157 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k., za które – na podstawie art. 14 § 1 k.k. w zw. z art. 148 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. – wymierzono mu karę 8 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności; ponadto na mocy art. 46 § 2 k.k. orzeczono od oskarżonego S. J. tytułem nawiazki: na rzecz pokrzywdzonego K. T. 10000 złotych, a na rzecz pokrzywdzonego J. B. 2500 złotych;

3. w dniu 12 września 2021 roku w miejscowości G. w województwie [...], działając wspólnie i w porozumieniu z D. G., dopuścił się czynnej napaści na funkcjonariuszy Policji asp. G. O., st. sierż. P. C., sierż. szt. P. W. i st. sierż. K. P. podczas pełnienia przez nich obowiązków służbowych w ten sposób, że w trakcie pościgu prowadzonego przez ww. funkcjonariuszy za prowadzonym przez niego samochodem marki V. o nr rej. [...] w celu udaremnienia swojego zatrzymania, wielokrotnie rzucili w kierunku poruszającego się za tym samochodem radiowozu szklanymi butelkami oraz radiem samochodowym,

to jest przestępstwa z art. 223 § 1 k.k., za które wymierzono mu karę roku pozbawienia wolności.

Sąd I instancji, na mocy art. 85 k.k. i art. 86 § 1 k.k. orzeczone wobec tego oskarżonego jednostkowe kary pozbawienia wolności połączył i w ich miejsce orzekł karę łączną 9 lat pozbawienia wolności.

Od tego wyroku apelację wniósł obrońca oskarżonego, który podnosząc zarzuty obrazy przepisów prawa materialnego (art. 13 § 2 k.k. w zw. z art. 148 § 1 k.k.; art. 223 § 1 k.k.; art. 178a § 1 k.k.), obrazy przepisów

postępowania mającej wpływ na treść wyroku (art. 170 § 1 k.p.k., art. 167 i art. 366 § 1 k.p.k., art. 7 k.p.k., art. 170 § 1 i § 1a k.p.k.); błędów w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, mających wpływ na treść wyroku oraz rażącej niewspółmierności kar jednostkowych – wniósł o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Sąd Apelacyjny w Lublinie wyrokiem z dnia 16 października 2024 r., sygn. akt II AKa 67/23, utrzymał w mocy zaskarżony wyrok.

Wyrok Sądu II instancji został zaskarżony przez obrońcę skazanego, który we wniesionej kasacji podniósł następujące zarzuty:

1) rażące naruszenie przepisów prawa procesowego, mające istotny wpływ na treść wyroku, a mianowicie art. 433 § 1 i § 2 k.p.k. w zw. z art. 457 § 3 k.p.k., polegające na zaaprobowaniu przez Sąd Apelacyjny w toku kontroli odwoławczej, dokonanej przez Sąd Okręgowy wadliwej, niezgodnej z zasadami wiedzy, doświadczenia życiowego i prawidłowego rozumowania oceny dowodu w postaci wyjaśnień S. J., nadto w sposób arbitralny oraz jednostronny nieuwzględnienie zarzutów obrońcy sformułowanych w pkt. 6) apelacji, co przejawiało się między innymi przez nieuwzględnienie wskazanych w treści apelacji okoliczności, z których wynika, że do skręcenia pojazdu kierowanego przez skazanego doszło bez jego zamiaru, w sytuacji, w której wyjaśnienia te są jak najbardziej wiarygodne, bowiem ze zgromadzonego materiału dowodowego w postaci zeznań pokrzywdzonych i świadków będących funkcjonariuszami Policji wynika, że S. J. próbował ominąć blokadę policyjną z prawej strony i w tym celu skręcił kierownicą w prawo, wjeżdżając w pole, a zatem zupełnie niezrozumiałym i nielogicznym byłaby zmiana zamiaru skazanego podczas wykonywania tego manewru i umyślne skręcenie w lewo w celu pozbawienia życia znajdującego się obok radiowozu policjanta;

2) rażące naruszenie przepisów prawa procesowego, mające istotny wpływ na treść wyroku, a mianowicie art. 433 § 1 i § 2 k.p.k. w zw. z art. 457 § 3 k.p.k., polegające na bezpodstawnej ocenie, że decyzja Sądu Okręgowego o oddaleniu wniosku dowodowego o dopuszczenie dowodu z nagrań z rozmów funkcjonariuszy patroli biorących udział w pościgu była w pełni zasadna;

3) rażące naruszenie przepisów prawa procesowego, mające istotny wpływ na treść wyroku, a mianowicie art. 433 § 1 i § 2 k.p.k. w zw. z art. 457 § 3 k.p.k., polegające na nierozważeniu w dostatecznym stopniu zarzutu apelacji dotyczącego obrazu przez Sąd Okręgowy art. 7 k.p.k. wskazanych w pkt. 14 i 16 apelacji obrońcy poprzez wybiórczą, mało wnikliwą oraz jednostronną ocenę zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, co przejawiało się poprzez nieuwzględnienie wskazanych w treści apelacji:

- okoliczności uznania wyjaśnień oskarżonego za niewiarygodne w części, w której wskazywał on, że radiowóz policyjny poruszał się, mimo że fakt ten odnajduje potwierdzenie w zeznaniach pokrzywdzonego K. T., który był kierowcą przedmiotowego radiowozu,

- okoliczności uznania zeznań świadków będących funkcjonariuszami Policji za wiarygodne, podczas gdy różnią się one między sobą w licznych szczegółach, jak również zeznania K. P. i P. W. pozostają w sprzeczności z wywołaną w sprawie opinią dotyczącą stanu technicznego pojazdu, którym poruszał się S. J.;

4) rażące naruszenie przepisów prawa procesowego, mające istotny wpływ na treść wyroku, a mianowicie art. 4 k.p.k. w zw. z art. 7 k.p.k. w zw. z art. 201 k.p.k. polegający na podzieleniu przez Sąd odwoławczy wniosków obu opinii biegłego z zakresu rekonstrukcji wypadków drogowych jako mających istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy, jasnych, rzetelnych, spójnych i wyczerpujących, w sytuacji, w której:

- w opinii z dnia 25 kwietnia 2023 roku biegły stwierdził: „[gdyby istniała bruzda] to taka przeszkoda zostałaaby widoczna (...), takich śladów i okoliczności nie zabezpieczono” (k. 1321), podczas gdy założenia te pozostają sprzeczne z zeznaniami świadka J. B. oraz wyjaśnieniami oskarżonego,

- opinia biegłego z zakresu rekonstrukcji wypadków drogowych nie uwzględniała w pełni stanu technicznego pojazdu, którym poruszał się S. J.,

- biegły przyjął, że w chwili zdarzenia radiowóz marki K. był ustawiony na drodze szutrowej, podczas gdy z zeznań pokrzywdzonego K. T. wynikało, że mógł się poruszać.

Na podstawie tak sformułowanych zarzutów autor kasacji wniósł o uchylenie w całości zaskarżonego wyroku Sądu Apelacyjnego w Lublinie i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Prokurator w odpowiedzi na kasację wniósł o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy rozważył, co następuje.

Kasacja jest oczywiście bezzasadna, co uprawniało do jej oddalenia na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

Na wstępie należy przypomnieć, że w orzecznictwie utrwalone jest stanowisko, zgodnie z którym: „o obrazie przepisu art. 433 § 2 k.p.k. można mówić wówczas, gdy sąd w ogóle nie rozważy wniosków i zarzutów wskazanych w środku odwoławczym albo gdy kontrola ta miała charakter pozorny. Innymi słowy, zarzut rażącej obrazu art. 433 § 2 k.p.k. może być skuteczne tylko wtedy, gdy sąd II instancji nie rozpozna zarzutów apelacyjnych w ogóle lub gdy nie odniesie się do nich w uzasadnieniu orzeczenia, uwzględniając przy tym treść art. 457 § 3 k.p.k. Zatem, aby zarzut formułowany przez skarżącego okazał się skuteczny, musi on wykazać, że podczas kontroli odwoławczej uchybienie faktycznie zaistniało, a nadto opisanie na czym ono polegało i dlaczego stanowi rażące naruszenie przepisów” (*postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 stycznia 2025 r., II KK 426/24, LEX nr 3825086*). „Wykazanie wadliwości przeprowadzonej w sprawie kontroli apelacyjnej poprzez zakwalifikowanie uchybień jako rzekomo naruszających dyspozycje art. 433 § 2 k.p.k. oraz art. 457 § 3 k.p.k. nie może ograniczać się wyłącznie do formalnego powołania tych przepisów w zarzucie kasacji i stworzenia pozorów nieprawidłowej kontroli odwoławczej (poprzez sugerowanie np. «nienależytego», «niepełnego», «niewłaściwego», «nierzetelnego», «pobieżnego» rozpoznania apelacji), jeżeli z istoty zarzutu odczytywanej z jego uzasadnienia, jednoznacznie wynika, że skarżący wyłącznie domaga się przeprowadzenia przez Sąd Najwyższy kolejnej, dublującej kontrolę apelacyjną, weryfikacji prawidłowości orzeczenia sądu pierwszej instancji bądź forsuje subiektywną interpretację wyników postępowania dowodowego. Podważenie prawidłowości procedowania sądu odwoławczego w zakresie ustawowych standardów kontroli odwoławczej uzależnione jest od

precyzyjnego wykazania takiego stanu rzeczy, z odwołaniem się – w razie potrzeby – do treści apelacji, jak i pisemnych motywów orzeczenia instancji *ad quem*” (*postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 11 grudnia 2023 r., I KK 357/23, LEX nr 3716834*).

Przenosząc powyższe rozważania na grunt realiów procesowych niniejszej sprawie należy stwierdzić, że w kasacji nie wykazano uchybień kontroli instancyjnej, które prowadziłyby do stwierdzenia rażącej obrazu art. 433 § 2 k.p.k. Sąd odwoławczy odniósł się szczegółowo zarówno co do weryfikacji oceny wyjaśnień S. J., jak i kwestii akcentowanej w jego relacjach procesowych co do tego, że zmiana toru jazdy kierowanego przez tego skazanego samochodu wynikała z najechania na bruzdę na polu. W kontekście ustaleń co do zamiaru zabójstwa K. T. Sąd ten podkreślił, że S. J. pomimo kierowanych do niego sygnałów do zatrzymania się, skierował pojazd w kierunku pokrzywdzonego celowo (o czym świadczy uśmiech na ustach w chwili dokonywania tego manewru) oraz mimo tego, że mógł ominąć radiowóz pokrzywdzonego z prawej strony. Sąd odwoławczy zwrócił również uwagę na przeprowadzony w toku postępowania odwoławczego dowód w postaci opinii biegłego z zakresu rekonstrukcji wypadków, którego treść obala wersję lansowaną przez skazanego, że do dokonania przez niego manewru skutkującego potrąceniem pokrzywdzonego doszło w wyniku najechania na bruzdę na polu. W kontekście ustaleń faktycznych co do strony podmiotowej przypisanego skazanemu zamiaru zabójstwa bez znaczenia jest to, czy radiowóz był w minimalnym ruchu, czy też zupełnie się nie poruszał, jak też to, jaki był stan techniczny pojazdu – w tym też sprawność układu hamulcowego, skoro skazany nie miał zamiaru hamować. Na marginesie jedynie wolno zauważyć, że z ustaleń faktycznych dotyczących miejsc, w których przed zdarzeniem zatrzymał się skazany wynika, że układ hamulcowy był sprawny a i sam pojazd, choć ogólnie uznany za niesprawny technicznie przez biegłego, pozwolił na pokonanie nim parudziesięciu kilometrów, w tym 22 kilometrów w ramach ucieczki przed Policją.

Jeśli chodzi o kwestię oddalenia wniosku dowodowego o dopuszczenie dowodu z nagrań z rozmów funkcjonariuszy biorących udział w pościgu, to w uzasadnieniu kasacji zarzut ten nie został skonkretyzowany, za wyjątkiem wskazania na ogólnikowość stanowiska Sądu odwoławczego bez wykazania

konkretnego uchybienia ani – co nie mniej istotne – wpływu tego uchybienia na treść zaskarżonego kasacją wyroku. W kasacji – pomimo podniesienia tej kwestii w ramach zarzutu nr 3 tiret drugie – nie wykazano wadliwości weryfikacji oceny zeznań funkcjonariuszy Policji, zestawiając jedynie fragmenty ich zeznań co do sprawności świateł „stop”, kierowanego przez skazanego pojazdu z treścią opinii biegłego o niesprawności tych świateł, co – jak już wskazano – pozostaje bez znaczenia dla sprawy.

Mając na uwadze powyższe rozważania, Sąd Najwyższy orzekł jak w postanowieniu, na podstawie art. 624 § 1 k.p.k. zwalniając skazanego od kosztów sądowych postępowania kasacyjnego i poniesionymi w jego toku wydatkami obciążając Skarb Państwa. O kosztach pomocy prawnej udzielonej skazanemu z urzędu orzeczono na podstawie § 17 ust. 3 pkt 2 w zw. z § 4 ust. 1-3 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 14 maja 2024 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa albo jednostki samorządu terytorialnego kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz.U.2024.763).

[J.J.]

[r.g.]